MMI
MANNING MEDIA INTERNATIONAL

MMI is uw on-line hulpmiddel bij het leren van vreemde talen. Dankzij de unieke benadering zult u in ongekend korte tijd de taal van uw keuze onder de knie krijgen.

Kant-en-klare Chinese grammatica

Les 29

Wǒmen zài shuō huà ne. — Wij zijn aan het praten.

GRAMMATICA

29.1 **verplicht direct voorwerp**

Dynamische werkwoorden die verwijzen naar handelingen die een duur aanduiden moeten worden gevolgd door een direct object. Omdat een direct object dat volgt op deze werkwoorden verplicht is, wordt een standaard direct object gebruikt. Een standaard direct object voegt echter niets toe aan de betekenis en wordt doorgaans niet vertaald.

dynamisch werkwoord		standaard direct object		
shuō	spreken	huà	Wǒmen zài shuō huà ne.	Wij zijn aan het spreken
shuì	slapen	jiào	Wǒ hái méi shuì jiào.	Ik heb niet geslapen.
kàn	lezen	shū	Tā xǐhuan kàn shū.	Hij houdt ervan te lezen.
chī	eten	fàn	Wǒmen chī fàn ba.	Laten we eten!
xiě	schrijven	zì	Tā bú huì xiě zi.	Zij kan niet schrijven.
huà	schilderen	huà	Ni huì huà huàr ma?	Kun jij schilderen?
chàng	zingen	gēr	Wǒ gēn tāmen chàng gēr.	Ik zing met hen.
xǐ	baden	zǎo	Háizi bù xǐhuan xǐ zǎo.	Kinderen houden er niet van in bad te gaan.

Wanneer een object met een inhoudelijkere betekenis wordt gebruikt, dan vervangt dit object het standaard object.

xiě Déwén (niet*: xiě zì Déwén)*	in het Duits schrijven
kàn bào (niet*: kàn shū bào)*	de krant lezen

Wanneer duidelijk blijkt uit de context wat het directe object is, hoeven deze dynamische werkwoorden niet gevolgd te worden door een standaard object.

Vraag:	*Nǐ chī jiǎozi ma?*	Eet jij dumplings?
Antwoord:	*Chī.*	Ja (ik eet dumplings).

29.2 **overgangswerkwoorden**

Overgangswerkwoorden duiden handelingen aan die van één toestand in een andere toestand overgaan. Het werkwoord ***zuò***, “gaan zitten” bijvoorbeeld. Dit werkwoord duidt een overgang aan vanuit een staande positie naar een zittende. Dergelijke werkwoorden hebben echter een tweede betekenis. ***Zuò*** betekent ook “zitten” (in zittende toestand zijn). Zodoende kunnen zij ook statische werkwoorden zijn (werkwoorden die geen handeling aanduiden). Enkele voorbeelden van dergelijke werkwoorden:

VOCABULAIRE

bìng	ziek zijn
bìng	ziek worden
chàng gēr	zingen
dài	aanhebben, dragen
dài	aandoen (sieraden, etc.)
guà	hangen
guà	ophangen
jiǎozi	dumplings
jiè	lenen
Shànghǎi	Shanghai
xǐ zǎo	in bad gaan
zhàn	staan
zhàn	opstaan

zhàn	gaan staan; staan	*guà*	iets ophangen; ophangen
bìng	ziek worden; ziek zijn	*dài*	om-/aandoen (sieraden, etc.); dragen (sieraden, etc.)

overgangswerkwoord	*Qǐng zhàn qǐ lái.*	Sta alsjeblieft op.
statisch werkwoord	*Yǒu xiē rén zhàn zhe.*	Sommige mensen staan.

29.3 **het werkwoord *kàn***

Dit werkwoord kan een aantal betekenissen hebben:

kijken	*Kàn!*	Kijk!
lezen	*Wǒ měitiān kàn bào.*	Ik lees elke dag de krant.
(be)kijken	*Tā xiànzài kàn diànshì.*	Zij zijn nu televisie aan het kijken.
bezoeken	*Wǒ cháng qù Shanghai kàn wo pengyou.*	Ik ga naar Shanghai om mijn vrienden te bezoeken.

29.4 **het bijwoord *cháng***

Als enkelvoudige lettergreep verschijnt ***cháng*** slechts tussen het subject en het gezegde. Het mag nooit aan het begin of aan het eind van de zin staan.

Wǒ cháng qù Shànghǎi kàn wǒ pengyou.	Ik ga vaak naar Shanghai om mijn vriend te bezoeken.
Wǒ cháng yòng zhè běn cídiǎn.	Ik gebruik vaak dit woordenboek.

De ontkennende vorm van ***cháng*** is ***bù cháng***, wat “zelden” betekent. De vorm ***cháng bù,*** “vaak niet” komt slechts voor in enkele idiomatische uitdrukkingen.

Tā zhù zài Xiānggǎng, bù cháng qù kàn wǒ.	Hij woont in Hong kong. Hij komt zelden naar Beijing om me te bezoeken.

In de spreektaal wordt de dubbele vorm ***chángcháng*** vaak gebruikt. Echter, in de ontkennende vorm wordt de enkelvoudige vorm gebruikt.

Tā chángcháng qù túshūguǎn jiè shū.	Hij gaat vaak naar de bibliotheek om boeken te lenen.
Tā bù cháng qù túshūguǎn jiè shū.	Hij gaat zelden naar de bibliotheek om boeken te lenen.

Wanneer ***cháng*** voorkomt met andere werkwoorden bestaande uit één lettergreep zoals ***yě*** en ***dōu***, wordt de woordvolgorde ***yě*** + ***dōu*** + ***cháng*** + *werkwoord.*

Tā fùmǔ bù cháng lái kàn tā, tā háizi yě dōu bù cháng lái kàn tā.	Zijn ouders komen hem zelden opzoeken. Zijn kinderen komen ook zelden.

OEFENINGEN

29.1 Vertaal naar het Chinees.

1. Mijn vader houdt ervan te lezen.
2. Zij zijn aan het zingen.
3. Ik wil niet eten.
4. Zijn zoon kan schrijven.
5. Schildert jouw vriend vaak?
6. Hier zitten een aantal mensen.
7. Ik ga zelden naar de bibliotheek om boeken te lenen.
8. Zij gaan ook allemaal vaak naar Hong Kong om hun vrienden te bezoeken.